

Cash Only: Konfiskace úspor je pro Česko nepřijatelnějším řešením

SZ seznamzpravy.cz/clanek/ekonomika-ocima-byznysu-cash-only-konfiskace-uspor-je-pro-cesko-nejprijetelnejsim-resenim-221532

Čtete ukázkou z newsletteru Cash Only, ve kterém Martin Jašminský, Zuzana Kubátová a Jiří Zatloukal každý pátek komentují dění v českém byznysu. Pokud vás Cash Only zaujal, [přihlaste se k odběru newsletteru](#).

Když byl před půl rokem jmenován guvernérem Aleš Michl a koruna prudce oslabila, volala mi známá, která se penězi jinak vůbec nezabývá, jestli si má nakoupit eura. Především jsem zaslechl rozhovor v tramvaji, kde se o výměně korun za dolary bavili lidé, kteří evidentně nepracovali v bance. Když se o koruně baví i „lidé na ulici“, je něco špatně. Koruna má být „nudná“.

Lidé jsou evidentně znejistění prudkým tempem růstu cen. Majitelé bytů přidávají automaticky „inflační doložky“ do nájemních smluv. Restauratěři na periferii Prahy i Česka prudce zvyšují ceny.

Někteří ekonomové přirovnávají současnou vysokou inflaci k měnové reformě v 50. letech, kdy lidé ze dne na den přišli o většinu úspor. Současná inflace není zdaleka tak drastická, ale přesto koruna za letošní a příští rok ztratí přes desetinu reálné kupní síly.

V odborné veřejnosti probíhá debata mezi jestřáby a holubicemi.

Jestřábi argumentují pro vyšší sazby kolem 10 či 15 procent.

Způsobilo by to sice ekonomice velký šok, tvrdí, zamrzly by úvěry, firmy i lidé by měli problém splácet. Ekonomika by se zadrhla, říkají jestřábi, ale zastavila by se i inflace kvůli propadu spotřeby, investic, šetření energiemi, takže by se třeba už za rok mohly sazby vrátit zpátky na úroveň tří procent.

Holubice naopak věří, že inflace odezní sama na základě současných podmínek, tedy sedmiprocentní základní sazby ČNB, zafixovaného kurzu koruny, který nezdražuje dovozy. Věří, že inflační vlna se přelije ekonomikou a zmizí tak, jak přišla. Výrazně za přispění americké centrální banky Fed, která musí zpřísněním měnové politiky zchladit světovou ekonomiku.

Historická zkušenost však ukazuje, že vysoká inflace trvá obvykle déle, než se předpokládá. V sedmdesátých letech ve Spojených státech se růst cen zastavil skoro až po dekádě. Inflace tehdy také zničila podstatnou část úspor.

Inflace spolehlivě převrací distribuci majetku ve společnosti od těch, co spoří, k těm, co dluží. Hlavním dlužníkem je v Česku stát, jemuž se díky růstu cen příjmy zvyšují a dluhy snižují. Inflace je formou zdanění obyvatelstva. Tajně a nepozorovaně se konfiskuje významná část majetku občanů.

„Když se však struktura bohatých lidí svévolně mění, nahlodává to nejen pocit bezpečí, ale i důvěru v to, zda je stávající dělení majetku spravedlivé. Vztahy mezi dlužníky a věřiteli, které formují samotnou podstatu kapitalismu; a z procesu nabývání majetku se stává hazard a loterie,“ říká ekonomický klasik John Maynard Keynes.

Mezi ty, kdo v současnosti vydělávají nejvíc, patří energetické společnosti jako ČEZ či EPH, těžařské a zbrojařské firmy, výrobci čipů.

Ve společnosti vzniká velký tlak, protože lidem, kteří nedostali přidáno, nestačí mzdy na stávající výdaje a musí se uskromnit. Vláda proto musí poskytovat pomoc širokým vrstvám obyvatel, aby se neopakovaly masivní protesty na Václavském náměstí. Zadlužení státu tím roste, a roste také inflace, protože peněz v ekonomice novými půjčkami státu přibývá.

Ceny rostou rychleji než v ostatních státech Evropy i proto, že Česká národní banka vytvořila v letech 2013 až 2017 víc než dva biliony nových korun, a cenová hladina se postupně přizpůsobuje eurozóně.

Jak z toho ven? Snílkové si přáli zastavit inflační konfiskaci majetku prostřednictvím bitcoinu a kryptoměn, jichž je většinou neměnné množství, předem stanovené, avšak tuto myšlenku pohřbila obří spekulace na růst samotné hodnoty kryptoměn a vidina rychlého zbohatnutí.

Řešením je určitě i přijetí společné evropské měny. Nevyřešilo by se tím ale všechno, protože místo hrozby nájezdů spekulantů na korunu by při stávajícím tempu zadlužování státu hrozil útok spekulantů na české státní dluhopisy, jako se to dělo v případě Řecka a Itálie.

Nejpravděpodobnějším scénářem tak je, že Češi v příštích letech přijdou o značnou část své kupní síly. Ceny se přiblíží západním státům, ale mzdy to budou teprve dohánět. Společensky nepřijatelnější cena za inflaci je konfiskace úspor velké části populace.

Zajímají vás plány velkých automobilek nebo investice do zdravotnictví? [Přihlaste se k odběru Cash Only](#) a kompletní newsletter budete každý pátek dostávat do své schránky.